YNE 5 MYNGE.

Byxi oronuudai proletaarinar, negedegtii!

BURIAAD-MONGOL YNEN

Byxexolboonoi Kommuniis (bolşeviig) Paartiin Buriaad-Mongol Moziin Komiteedai, Buriaad-Mongol Avtonoomito Soveed Socialiis Respyyblikiin Centraalin Gyisedxexe Komiteedai ba Profsojuuzuudai Buriaad-Mongol Soveedai yder byriin oorgan

№ 107 (2140)
1937 onoi MAIN
12

14-xi ZILEE GARNA.
Ulaan-Yde ◆ BMASSR
Ceentrsojuuzain 19.

Moskvaagai 400 basagad Xabaarovskada

Xabaarovsk, 9 (TASS). Ysegder Moskvaagai 400 basagad speciaalin poojezdoor Xabaarovsk xyrebe. Ede zaluu emegtei patriooduudii Xabaarovskiin garnizoonai komandiirnuudai exenernyyd, xizaarai organizaacanuudai tyleelegşed, Komsomoolьsk goorodhoo jirehen delegaaca ugtaba. Vokzaal deere olon zotoi miitinge bolbo.

Narai maida—tusagaar anxaral

Tyl abalga niite deeree exilheer yni boloo Manai respyyblike soo xaxad milijoonhoo ylyy—iime olon narai mal tezeeze abxa jabadal bolbol demii xereg bişe. Ene bolbol gyrenei udxaşanartai aixabtar şuxala zorilgo myn.

Kolxoozuudai erxim hain malşan haalişan eebediingee feerme ba brigaada deere narai malnuudii oroldosotoi hainaar tezeeze baina. Tedener bolbol bidener gyrenei udxaşanartai ton şuxala xereg byteeze bainamdi geze haisa medene. Narai malii xorooltogyi byrin hainaar tezeeze abaa haa, malazalii xygzyylxe gyrenei tysebii bytemzetei hainaar dyyrgeze şadaxabdi.

Xedii tiime baigaaş haa, mynee zilde malai tyl abalga manai respyyblike soo xeleşegyi muugaar jabaza baina. Narai malai xorolto aixabtar jixe. Tugal, xurigaa, unaga ba porşoonko yxyyleegyi aimag geze ogto ygei. Selengiin ba Zagarain aimaguudta tylei xorolto ajaar arbaad proceent xyrhen baina. Ede aimaguud yngeregşe zildeş narai malaa muugaar xaraxa, malşadai dundaxi ezegyi ba xariuusalgyi jabadaltai temesengyi baihanai gemeer xeden zuun tolgoi narai mal yxyylhen baigaa. Tiigehen aad, ede aimaguudai paartin organizaacanuud gazarai zurgaanuud bolbol tere alduuhaa poliitikan hurgaal abaagyi baiba.

Malai tyl abalgii muugaar yngergeze, narai malii xeden olonoor yxyylze baihanai şaltagaan jyyn be? Egeen tyryyn aimagai paartin ba soveedai organizaacanuud mal azalii bolşeviigşelen xytelberilnegyi. Malşanai azalii zybeer emxidxexe xeregte yder byriin tuhalamza ba zaabari ygexe jabadal xomor. Iime ehol hanaa amar ba xariuusalgyi huuxa jabadal xamag xeregii gutaana. Erxim staxaanovtan malşanai dyrşel meetodii bişe bişe malşanai dunda delgeryylxe ba hain hain yysxelnyydii eedenь tataxa tuxai oroldolgo tonş baga baina. Zoteexnigyyd ba veteriaarnuudii xysed hainaar elsyylze şadanagyi.

Tyl abalgiin talaar amagalan bişe baidaltai baihan myn tere Selengiin aimagiiş abaad yzeje. Tende zil byxende xeden zuun tolgoi şine tylnyydii negeş xoroltogyi tezeeze baihan erxim haalişan. xonişon ba aduuşan bii. „Ulaan-Ydenge" kolxoozoi soloto haalişa, Leeninei oordento Dolgor Zab Erdeniiijeva yylterte malai feerme deere xydelmerildeg. Ene feerme yngeregşe zilde aimagai viistavkada erxim huuri ezelee hen. Ende sementaal tomo yylterei tugalnuudii erxim hainaar tezeeze baidag. Hynei haasa zilhee zil byride nemeze baina. Feerme deerenь kylьtyyrne ba malanь targan tobir. Nyxer Erdeniijeva malazalii too ba şanarai talaar debzyylxe tuxai yngeregşe zilde myriisee jabuulxa yysxel gargaa hen. Kolxoozuudai feermiin haalişantai socmyriiseenei doogovor batalaad, kolxoozuudai feermenyyd deegyyr eeree bejecree jabaza, azalaa xaişan geze zybeer emxidxexe tuxai eeriingee dyrşel meetodii bişe bişe haalişanda oilguulhan baixa. Gansal aimagai organizaacanuud tedeende tuhalnagyi. Tiime xynyydei xeze byteeze baihan ton yneto azalii xeregseedeggyi xaişa xereg biyrokraadaar xandana.

Haja garaad baihan narai malda dulaaxan, seber, haruul zoxid baira xeregtei. Tede malnuudii zybeer tezeexe ba hainaar xaruuxalxa xeregtei. Eneeniii kolxoozoi xyteiberilegşedhee baitagai, ziiriin malşan mynee medexe boloo. Tiigebeş tere şuxala ysloovi bolbol neliced olon kolxoozuudta dutuu baina. Tyrexe malii tyrexcheenь urda tee hainaar xaruuhalza şadaa haa tylenь hainaar abtaxa. Yees haa Xoriiin ba Agiin aimagai kolxoozuudai feerme deere eneen tuxai oroldonogyi.

Narai malai yxelge ba xorolto jamar şaltagaan deerehee boloob geze tere doorenь tyrgen şalgaza ba myrdeze yzexe xeregtei. Angiin daisan etegeedyyd mal azalda xorolol xexe geze zabdaxa baihaniii martaza bolxogyi. Revoliyycen bolşeviig heremzee ulam deeşelyylxe, kriitike ba samokriitike yrgeneer delgeryylze, dutuu dundajaa tyrgen zahaza abxa xeregtei.

Aimagai paartin ba soveedai organizaacanuud ilangajaa gazar tariaalangai Arkomaad tyryytei aimagai gazarai zurganuud bolbol xabarai tarilga teeşe byxii hanalaa tabiaad, malai tyl abalgii martaxa johogyi. Tarilgaş, tyl abalgaş, ton adali udxaşanartai. Edeeniii ton tegşe zybeer xytelberilze şadaxa xeregtei. Ene bolbol ynexeeree bolşeviig xytelberi myn.

Agiin MTS-n traktoriistnar xolone

Manai xydelmeriii jyyn haatuulnab

Minii brigaada saxarigtai 4 traaktortai, 3 seejelketei, 1 kylьtivaacatai, 3 plyygtei, 1 diisketei 8 xyn traktoriistnar, 8 xyn priceepşegyyd jabadag. Traktoriistnuud tuxai xelexede ene teexnigii ton hajaranai şudalhan zon.

Bide bolbol Cogto-Xangilai somonoi, Kiirovoi neremzete kolxooz, myn Agiin somonoi „Lazoo" ene xojor kolxoozoi tarilgada jabaxaar xubaarilagdaza garahan baigaabdi.

Mynee xadaa manai xeed baihan xydelmeriii kolxoozoi pravleeniiin tyryylegşe, myn şanar şalgaxa inspeektornyyd tuşaza abxadaa, hain şanartai—geze segnelte ygeed, bidende „hainaar xydelmeriilee geze spraavka olgohon baina.

Gees haa, manai brigaada bolbol eeriingee MTS-ei 6 daxi brigaadatai, myn Mogoitiin MTS-tei batalahan socialiis myriiseede erxim huuri ezelxiin tylee byxii xyseeree staxaanov meetodeer xydeleze byteexe azalaigaa şanarii byri deeşelyylxe geeşebdi.

Xedii tiime baigaaş haanь, dutuu zyilnyyd baiza, manai xydelmeriii haatuulxada xyrgedeg baina. Eneen tuxai tobşolon xelebel, bidenei abza jabahan traaktornuud dinaamo, prozeektor ygei hyniiin xydelmeride aixabtar xoişonь tatana. Baha la traaktornuud ba traaktorta şagtagalxa zarim maşiinanuudai zahabariiin şanar muu baihan derehee xydelmeriii baga zerge haatuulana. Tiime bolxo tula, MTS-ei direekce bolbol ede metiin dutuu dundanuudii darui usadxaza, manai xydelmeriii haatuulxagyin tylee onso anxaralaa tabixa johotoi geze bi hananam.

BATA-OŞOR CEVEENEI
(traaktorai tabadaxi brigaadiin brigadiir).

Traktoriistnarai ysloovi ton muu

Manai brigaadiin traaktor ba maşiina zebsegte dutuu zyilnyyd olon. Jyyb gexede şyrebei eldeb janziin tylxiyyrnyyd ygei. Traaktornuudai nege nege prozeektor ygei. „ÇTZ" maarkatai 1 traaktor zapaas xeregsel ygein gemeer mynee tarilgiin yjede garaaz soogoo xebtene.

Ene traaktorai orondo, Staalinai neremzete kolxoozdo xamaatai aad, yninei xebteze baihan „ÇTZ" traaktor zahuulaa bolood, manai brigaadada ygeheniinь, tere traaktor mynee yrgelze ebdereze (kaarter, radiaator) xydelmeri jixeer haatuulana.

Manai brigaada bolbol Agiin somonoi „Mynxe- azal" ba 33 partizaanai neremzete- ene xojor kolxoozdo jabadag. Ede kolxoozuud tarilgiin yjede bidenei tarixa yrehenei şirelgii haatuulaza manai xydelmeriii xoişo tatadag. Gadana, pooliiin dergedexi kylьtyyren staan zahagdaagyi. Ulaan bulan ba unşalgiin tahag, nom debter geze niydendeş xaragdaxa jyme baixagyi. Myn nege muu gernyyd bii baibaş tereen soonь xebteze amaraxa oron (krovaatь) ygei, ton xyiten baidag.

Ede dutuunuud bolbol MTS-ei direekce ba kolxoozoi pravleeninuud traktoriistnarai ysloovi tuxai oroldoogyi huuhanai gereşe.

Myn bi eeree, minii brigaadiin xydelmerişed xydelmerideee urigşatai ba oroldosotoigoor, socialiis myriiseegeei meetodeer jabaza, traaktorai 1937 onoi xydelmeriiin tysebii erxebişe dyyr gexe, şanar haintaigaar xydelmerilexe ujalgataibdi.

DAMBA DAŞIIN
Traaktorai dyrbedexi brigaadiin brigadiir

„Bideniii şoo yzeze gazaaşalna"

Agiin MTS-ei direekciin, xehen xubaariiin johoor manai brigaada bolbol Xoito-Agiin somonoi Jerbaanovai neremzete kolxoozdo xydelmerilxee oşohon baigaabdi. Teed ene kolxoozdo dutuunuud jaaxadaa olon be?

—Ene kolxoozoi mori unaanaigaa xysen muu baihanai gemeer bornoido jabahan unaanь barandaxa şaxuu eseze, hyylei yjede unaanai byxeli yder jabaxa argagyi bolzo baina. Bornoilogdohon gazarai baaxan baixadanь manai brigaadiin traaktorai xydelmeri tarixa xajalga zogsoxodoo xyrehen baina. Tiixedenь traaktoraa azalgyi xebtyylxe argagyi, nege traaktortaa diiskeve ba bornoi xojorii şagtagalaza jixenxi sagaa ene xydelmeride xajaza jabaamdi. Tariaagaa xajaxa (tarixa) bolxodomnai kolxoozhoo yrehe şilexe xydelmerişeniinь muugaar azallaza yder byxende şaxuu xeden çaas haatuuladag.

Gadana, tarilgiin nelenxii (yrgelze) pooliiin traaktorai brigaada tahalaza ygenegyi, xarin 20-30 kilometr gazar namnaxii xysedeg zanşaltai.

Ene kolxoozoi tyryylegşe D. Abidiin gegşe traaktorai byteexe xydelmeri segnexegyi, traaktorai brigaada- gexede şoo yzeze gazaaşalxa, manai brigaadada bişiixanş tuha xyrgeze, xydelmeriiimnai şanar haintaigaar dyyrgyylxii bododoggyi, traktoriistnuudai bolbol dulaaluulza ygexe ygei. Zarim yjede xynehe xooliimnai dutaaxaş jabadal gargadag geeşe. Ene baidal saaşadaa yrgelzelze jaabaş bolxogyi.

TOKTOXO-ZAB BADMIIN
Traaktorai brigaadiin brigadiir

INFORMAACAN MEDEESEL

Apreeliiin 25-haa main 5 boltor komsomooloi Centraalin Komiteedai gurbadugaar Pleenym bolbo.

Komsomooloi Centraalin Komiteedai Pleenym dooro zaagdahan asuudalnuudii zyblebe:

1. Şine hunguuliiin sisteemeer jabuulagdaxa soveeduudai hungaltada komsomooloi organizaacanuudii beledxelge ba komsomooloi poliitikan xymyyzeliin xydelmeriiin dutuu dundanuud.

Elidxelşe—nyxer Koosarev.

2. Komsomooloi oorganuudai toosoonuud ba hungaltanuud.

Elidxelşe—nyxer Lykьjaanov.

Pleenym bolbol ede elidxelnyyd tuşaa tusxai şiidxeberinyydii gargaba.

Pleenym bolbol nyxer Myyskinaagai ondoo xydelmeride orohontoi xamta, komsomooloi CK-a pioneerei xeltesii daagşa ba komsomooloi CK-ai biyroogoi geşyyn tuşaalhaanь syleebe. Myn, komsomooloi CK-ai biyroogoi geşyyn tuşaalhaanь nyxer Cnetkoovii syleelebe.

Komsomooloi CK-ai pioneerei xeltesii daagşada ba CK-ai biyroogoi geşyynde nyxer Kozodeerovii batalaba.

Moskvaa—Voolga kanaal deere V. I. Leeninei ba Staalinai statyi graniit şuluugaar byteeze tabigdaxa. Z. RAG DEERE: 15 metr ynder, V. I. Leeninei statyi. (Skyylьptor S. D. Merkyylovai xydelmeri).
(Sojuuzfoto).

Voroşiilovai neremzete akadeemiiin tabilga

Main 5-nai yder Leeningraadta Voroşiilovai neremzete, uhanseregei akadeemida huragşadai celzeete tabilga bolbo. Ene akadeemiiin huragşadai tabilga deere, dyyrgeze garagşadta seregei nere zerge olgoxo tuxai Oboorooniin Aradai Komisaar Soveed Xolboonoi maarşal nyxer K. J. Voroşiilovai prikaaz sonosxogdobo. Ene tabilga bolbol akadeemiiin emxidxegdehen hee xoişo egee jixe tabilga bolxo baina. Ene tabilgaar garhan huragşadai too bolbol urda teexi tabilganuudta garhan huragşadhaa 4 daxin olon baina.

Profsojuuzanuudai Byxexolboonoi Centraalin Soveedai pleenym

Profsojuuzanuudai Byxexolboonoi Centraalin Soveedai zurgaadugaar pleenym deere xeden xonogoi turşa soojkomiisanuud xydelze baina.

Main 9-ei ydeşe plenaarin zasedaani bolzo, eneen deere profsojuuzanuudai hungaltiin instryykce tuşaa zybşen xelsebe.

Pleenym deere instryykcii negen duugaar abba. Negedexi pyynkteer profsojuuzanuudai oorganuudai hungalta bolbol kandidatuuranuudii tus-tustanь xaamal (niuusa) duu ygelgiin johoor jabuulagdaxa baina. Profsojuuzanuudai oorganuudta spiiskiin johoor hungaxa jabadal xorimzologdono.

Nyx. SLEPNIOOV—eskadriiliiin komandiir

Soveed Xolboonoi geroi nyxer Slepnioov agaarai dirizaabliiliin grazdaan floodoi eskadriiliiin komandiir bolgon tomilogdobo.

Zooteexnigyyd tyl abalgii anxaranagyi

1937 onoi apreeliiin 24-ei yder BMASSR-ei Arkoomsoveedai zasedaani deere tyl abalgii bytemzetei hainaar yngergexiin tuxai xelseen boloo hen. Tere zasedaani deere„ Agrotexznaaniiin“ xydelmerilegşedei tuxai iime togtool gargahan baigaa: „Tyl abalgiin talaar kolxoozuudta bodoto xereg deerenь tuhalamza yzyylxe jabadalii„ Agrotexznaaniiin“ zooteexnigyyd, instryykternyydai ujalga bolgoxo. Tedenei xydelmerileze baihan kolxoozuudta tyl abalga xer amzaltataigaar jabuulagdaza baihan deerehee tedenei xydelmeriii segnexe zuram togtooxo“ geze xelsehen baigaa.

Ene togtoolii bejelyylxiin tylөө tede zooteexnigyyd jyy xeneb?

1937 onoi apreeliiin 22-oi yder „Agrotexznaaniiin“ texnoryygyydei toosooto elidxel sonosxiin tulada zyblөөn bolbo. Tere zyblөөnde jirehen texnoryygyyd aimaguudta mal azalai kaadrii beledxehen tuxaidaa toosooto elidxel xebe. Tiixedenь tyl abalga jamar yngergegdeze baihan tuxai asuuxada, tyl abalga tuxai delgerengii medeze xariuusaxa xyn baibagyi.

Alairai aimagta baihan brigaadiin texnoryyg nyxer Poimonov gedeg zarim instryykternyydee toonogyi. Narai malnuudta ybhenei şyyhe beledxeze uulgaxii xysedeg instryykternyydei baixada, tereeniii beledxeze şadaxagyit geze nyxer Poimonov xorihon baixa jym. Xerbee, ybehenei şyyhe beledxeze şadaxagyi zooteexnigyyd instryykternyyd xydelmerildeg baigaa gee haa kolxoozniguudii zootexniis zaa barida xaişan geze hurgadag baigaa geeşeb?

Kabaanskiin aimagai „Pyytь Socialiizma“ , Bydiooniin, Moolotovoi ba Kaliininai neremzete kolxoozuud narai maldaa ezen bişeer xandadag. Tugalnuudainь bairada xynei oroşogyi noiton şabar ba xaranxii baidag. Tomo tugalnuudaaa narai tugalnuudtaigaa nege bairada bailgadag ba ybeşen tugalaa ilgadaggyi gexe zergiin boloşogyi nobşo halagaraar narai malaa xaruuhalza baixa jym.

Ede kolxoozuud deere aimagai zooteexnig jabaxadaa narai malainь baira baidalii haizaruulxa geze oroldodoggyi. Xarin yseg nom xysed unşaza şadaxagyi halişadta ene „nom unşaad, malaa zybөөr xaruuhalagtii“ geed, nom gargaza ygөөd tendehee jabaşadag uşarnuud bii.

Selengiin aimagai, Dunda Byxenei selьsoveedai „Bolьşeviig“ kolxooz deere zooteexnig Saxiinov xydelmerildeg baina. Tiigeed, ene kolxoozoi xonişod xurigalxa xonidoo hyniin şagta xaruuhaldaggyi deerehee 18 xurigajaa xonidtoo geşxyylze alahan baixa jym.

Azaldaa iime ohol hanaa amaraar xandadag zooteexnigyyd bii. Ene xydelmeriii Gazar Tariaalangai Arkomaad, „Agrotexznaaniiin“ ba aimagai gazarai tahaguud darii şalgaxaar boloo.

N.B.

Tymer zamai Ulaan-Ydiin yyzel deerexi staxaanovtan

I. depoo deere

Ulaan-Ydiin depoogoi ceexnyydte main negenei hain ydertei daşaramduulan exilehen socialiis myriisөөn mynөө yrgelzelehөөr zandaa jabana. Exileze myriisexedөө: paravoozuudai zahabariii tyrgen—8-10 çaas soo xexe gehen Arkom nyxer L. M. Kaganooviçiin zaxiraltii bejelyylxe gehen zorilgo tabihan baigaa. Ene myriisөөn bolbol depoogoi byxii kollektiivai edibxi xeşeelii şangadxaza, yiledberiiinь bytөөsii byri deeşelyylhen baina. Staxaanovşa, komsomool **Fioodor Liimer** gegşe paravoozoi eldeb xeregselnyydii darxalalga deere noormoo 300-329 ba deeşe proceent gyisedxedeg baina. Staxaanovşa tymerei darxan (kyzneec), komsomool—Gavriiil Povorozniyyk gegşe myn paravoozdo xereglegdexe bişiixan saxariguudii darxalaxadaa noormoo 290-370 proc. gyisedxedeg baina.

Tymerei darxan, staxaanovtan **Demьjaan Najçyyk** ba **Vasiili Gordijeenko** gegşed yder byxende gurban noormo gyisedxene. Tede ende haja, xydelmeriee xyngedxexiin tylөө azaldaa xereglexe onihoto nege xeregsel zoxioogoo. Myn staxaanovşa nyx. **Ioosif Meelьnikov** azaldaa bodoto staxaanovtanai xandalgiin yliger xaruulna, xydelmeriiingee sagii bolxiinь zergeer agşaana—smeene dotor xexe noormoo 350-390 proceent xyrter gyisedxene.

Staxaanovşa **Nikolai Parxoomenko** gegşe azaldanь jixe tuhatai ba jixe honin xeregsel—ştaamp zoxioobo. Tere zoxioohon xeregseleerenь 1,8 diyyjmiin booltnuudii darxalxa proceesii tyrgedxene. Eneegeeree 8 çaas soo 160-180 xeheg booltnuudii darxalana. Eneenei urda tee 45-50 boolt darxaldag baigaa. Ene ştaampiin tuhaar yiledberiiin bytөөsii byri deeşelyylze bolno geze nyx. Parxoomenko xөөrene.

Tymerei darxaşuulai jabuulza baigaa ede bygede xemzeenyyd,darxaşuulai kollektiivai yiledberiiin bytөөsii yder byxende 200 ba 250 proceent xyrgene.

Gebeş tedenei xydelmeride depoogoi ed xeregseleer xangadag tahag boşxo bolxi xydelmerieeree jixeer haad uşaruulna, staxaanovtanai xydelөөniii ulam yrgedxexe gexedenь, byxii xereglexe ed xeregseleerenь, sag soonь ba xysed xanganagyi.

II. staanca deere

Xydelmerijee ulam haizaruulxa zorilgoor staanciin kollektiiv hain ydertei daşaramduulan myn socialiis myriisөө jabuulhan baigaa. Ene myriisөөnde staanciin dyrben eelzeen (smeene) bultadaa xabaadalsahan baina. Ede smeenenyyd dotor dispeeçer nyx. **Zyykovoi** smeene yiledberiiingөө bytөөsөөr tyryy huuri ezeleed jabana. Ene smeene byxii xydelmeriee ali byxii talaaranь sag yrgelze ylyylen gyisedxedeg baina.

Myn zarim staxaanovtan xydelmeriiin şine meetodei yligernyydii xaruuldag baina gee haa: Vagoonuudii xolbon zalgagşa (sostavitelь) staxaanovşa **A. Şkoolin** gedeg yiledberiiingөө noormii 145-150 proceent gyisedxene. Staxaanovşa nyxed **M. Golovaanov, M. Kyznecoov** ba komsomool **Ostroyyşko** gegşed vagoonuudii xolbon negedxexe—zamdanь beledxelge deere zişee gargan xydelmerilene. Ydereigөө daalgabariii 120 hoo 140 proceent xyrter gyisedxene. Tedenei xehen xydelmeride negeş muugaar, gologdoxoor xehen uşar (braak) yzegdөөgyi.

Vaagoonuudii xolbogşodoi (sceepşçegyydei) dunda staxaanovtanai hain meetod xaruulagşad gee haa: nyx. **Strizakoov** hain şanartaigaar aad, smeene soo noormo xaxadii gyisedxene; **Aleksei Byxaarov, Nikolai Kiseelьnikov, Nikolai Kraavec** gegşed baha Strizakoovhoo xozomdonogyi. Smeene sooxi noormii 130-140 proc. gyisedxene.

Erxim medeeselşed (signaliistnar) staxaanovtan nyxed: **Mixajil Morskoi**, „staxaanovtanai uriaalai udaarnig“ temdegte **F. Şestaxoov** gegşed negeş braak ygeigөөr ba negeş gemtel avaarigyigөөr xydelmerilne. Poojezd byxeniii oir zuuraş haatuulangyi, graafikiinь jehoor ydeşedeg bainad.

Xuuşanai streeloçniguud (zaluurşanuud) **Vasiili Barzeenko, Dmitri Vozdaajev ba Oolьga Rydnioova** gegşed ene myriisөөgөөr xydelmeriiin erxim zişee ba yzyyleltenyydii tuilaba. Tede streelknyydei (zaluurnuudai) mexaniis centrelizaacii ton hainaar aşaglana, zaluurnuudaigaa baihan gazarii jixe ariuunaar bailgana. Ede Ulaan-Ydiin staanciin tyryy xynyyd ulas xoorondiin proletariaadai hain dyrii yiledberiiin ynder bytөөsөөr temdeglen yngergehen baina.

M. Gavriloovskii.

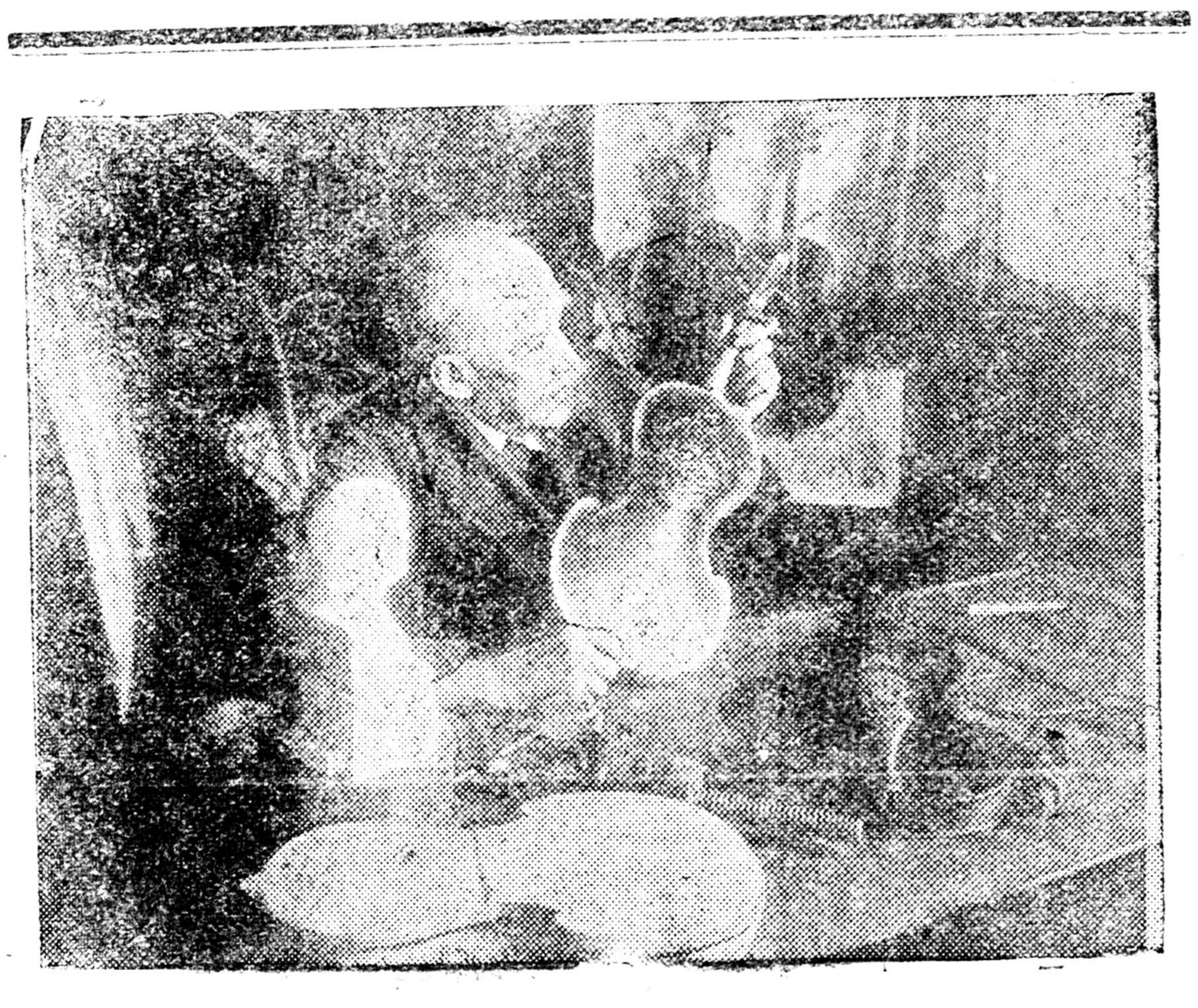

ZURAG DEFRE: Skriipke byteedeg aldarta maaster H. V. Dobrioonski Odeessa goor doi masterskoi dotor „SSSR“ geze өөriingөө behen skriipkii bariaad baina. (SOJUUZFOTO).

Zidiin aimagai paartin suglaan

Aimagai paartin suglaan 5 yder yrgelzelөө. Aimagai organizaaciin 91 komuniistnarhaa 78 xyniiinь suglarhan baigaa. Aimagai komiteedai toosooto elidxel tuşaa 48 xyn yge xelee. Ene xadaa suglaanda xabaadagşadai edibxiteigeer xandahaniinь gerşelene.

Aimagai komiteedai xydelmeriiin toosooto elidxel xehen aikoomoi sekretaarь nyxer Mized-Doorzinai elidxelhee aikoomoi xydelmeriiinь muu baihan elirebe. Zişeelexede: aimagai paartin komiteed 2 zil soo xydelmeriiingөө toosoo organizaaciingaa urda xeegyi. Organizaaca deerenь koptaacalgiin praaktika jixeer delgerhen baigaa. Paartin ustaavii ebdelgenь xeterxedee yngerehen zilde aikoomoi şalgaltiin komiisada paartin bişe Taraasov gegşii hungahan baixa jym. Paartin dokymeent şalgalta ba helgelgiin xoid teo sagaan gvaardiinxan ba trockiistnuudai (Rebaalov, Dagbiin ba bişed) elirhen jabadaliinь organizaaca deere bolşevig heremziin hula baihanii xaruulna. Kriitike ba samokriitikii aikoom өөrөө [illegible]. Uridiin aimgyisedkoomoi tyryylegşed baihan Xaltaajev ba Bogdaanovai xeregyydehee zyb poliitikan sagaalge gargaza byxii komuniistnuudtaa hurgaal bolgoogyi baina.

Zarim exin paartorganizaasanuudai hungaltiin suglaanuud partoorgiin toosoon tuxai xursa kriitikegyigөөr yngerөө geze aimagai suglaan zaaba. Yligerlexede, aimgyisedkoomoi dergedexi paartorganizaaca bolbol paartoorgiingoo xydelmeriii xangaltataida tooloo, tere suglaaji boliuulza aimgyisedkoomoi dergedexi paartorganizaaciin toosooto suglaa daxin tataxii aimagai paartin suglaan aikoomhoo erilte xebe.

Aikoomoi toosoon tuxai zybşen xelselgedee aimagai xariuusalgata xydelmerilegşedte kaadrii beledxexe ba debzyylxe tuxai jixexen hanalaa tabiba. Tusagaar aimag bolhoor 2 zil soo aikoom ba aimgyisedkoomoi niutagai aktiivii debzyylxe tuxai jyyş xeegyi ba tedeniii beledxexe tuşaa myrteigөөr oroldoogyi baiba.

Aimagai suglaanji Borgoin sovxoozoi direektor nyxer Şyybinei yge xangabagyi. Nyxer Şyybin өөriingөө ygede samokriitika xeze, xydelmeriiingөө dutuu dutagdalnuudii eliryylengyi, xarin „sovxoozdamnai jyymen baiha amagylan“, 1933 onoi baidalaar zişeelee 1937 ondo jixexen [illegible]. Nyxer Malaasov bolbol [illegible] gyi deerexemni kriitikelebe. Malaasov өөrөө 1933 ondo [illegible] direektor baigaad xydelmeriie unagaahan, bi yşөө xydelmeriie unagaagyib, g. meteer şi өөrөө muugaar xydelmerilehen aad, namai kriitikeleze byy hede!—geze nyxer Şyybin өөreigөө kriitikelegşedii daraza oroxii hedebe.

Sovxoozoi politotdeeloi naçaalьnig nyxer Peercev өөrө tuxaigaa aimagai, suglaanda hanagdaagyi hanaa amaruulxa udxatai gaar yge xelee gexede „bi paartin Centraalin Komiteedoor şalgagdahan xyn geeşeb“ g. meteer ygөө exilee. Sovxooz deere kriitikii xabşahan jabadal baixagyi xerbee, baigaaş haa tere faakt sovxoozdo zoriuulxa udxatai bişe geeşe geze nyxer Peercev oilguulxa baiba. Xerbee sovxoozoi malai yxelge baigaaş haa byxii aimag deere yxelgiin baihan tula baha gansa sovxoozdo bolhon udxatai bişe gebe. Tiibe jaabaş sovxooz deerexi paartin xydelmeri tuxai, sovxoozdo komuniistnar byxenei xydelmeri tuxai ba tereenşelen politotdeeloigoo xydelmeri tuxai nyxer Peercev xelengyi yngerөө.

Ene mete zarim nyxedei xelehen ygenyydei dutagdaltai baibaş olonxi nyxeden edibxiteigeer xelөө aimagai ba [illegible] organizaacanuudai xydelmeriin dutuu dundii xursaar kriitikelөө ([illegible], Balalaajev, [illegible], [illegible], Badmaajev, Ajuşijev ba bişed).

Kolxoozniguudii ailgahan ba [illegible] tuxai xeditş doxioonuudai baigaaş haanь paartin aikoom nyxer Mized-Doorzin ba Seemin gegşed eliryyleegyi baihaniinь aimagai suglaan zaaba.

Aikoomoi geşyydei kandidatuurii zybşelgede ba aikoomoi toosooto elidxel tuşaa xelseen osoo, aikoomoi sekretaarii orologşo Bandeejevii xursaar kriitikeleze kandidatuuriinь spiiskehee negen duugaar halgaba. Bandeejev bolbol өөriingөө alban baidalaa xeteryylze gemte jabadal xehen, kolxoozniguudii (Deresteide) ailgahan, paartiiin geşyyn Kabeeliniii (tahagai milicioneer) aarestalxam geze zanahan baigaa. Suglaan deereş Bandeejev bolxogyi aaşa gargaza өөr tuşaagaa kriitiklyylxedee „xudlaar byy xele“„xudal,“ „ynen bişe daa“—geze zeme xajaxahaa gadana„ xerbee namai hungaaşgyi haatnai bi өөretөө zyhemeg xileeme olxob“ gebe. Suglaan deere өөriingөө tyrehen axa dyyner, kontrrevoliuucen xeregei tylөө 58-daxi zyileer syydlyylhen lama ba paartihaa gargagdahan axa tuxaigaa Bandeejev xeleegyi.

Suglaan bolbol, kontrrevoliyycen nacianaliizmii paartin mozkoom xaraagyi geze kriitikelee zaaba. Zidiin aimagta xydelmerilegşedii elьgexedee (Xaltaajev, Bugdaanov, Prooxorov) kaadranuudii şilexe bolьşeviig priincepii mozkoom ebdee gebe. Tedenei xydelmeridөө muu baihanhaanь anirgyixen mozkoom gedergenь duudaza abaaşhan ba tedenei xydelmeriiinь muu baidalii niutagai organizaacada mederyyleegyi. Tereenşelen arkomaaduudai xydelmeriiin olon dutuunuudii zaaza, aradai gegeerelei, gazar tariaalangai, elyyrii saxixa arkomaaduud edener aimagta hain kaadranuudii elьgexe talaar muu, өөhediingөө doodo zveноogoigoo xydelmeride xereglexe tuhalamza zaabari ygedeggyi ba barilga yrgedxexe tuxaida (hurguuli, sockylьtyyre, bolьniica ba bişeş) dutagdaltai geze suglaan kriitikelee.

Mozkoomoi naidalgata nyxer Dongidoon, samokriitikegyigөөr xelexehee gadana ygө xelelgin hyyltee xeleze respyyblikiin organizaacanuudai xydelmeriii byri yrgenөөr kriitikelexe arga ygөөgyi geze aimagai suglaan zyb temdeglee.

Aikoomoi geşyydte: Mized-Doorzin, Malaasov, Peercev, Seemin ba bişedii hungaa. Aikoomoi sekretaarьta nyxer Mized-Doorziniii negen duugaar hungaba.

D. Dongidoon

ISPAANIDAXI GRAŽDAAN DAINAI BAIDAL

DAINAI FROONT-NUUD DEERE

Biskaajn froont. Main 7-noi yder Bermeeo rajoonda jixe şanga dailaldaan boloo geze Espaanъ aagenstvo medeesebe. Itaaliiin xehegyyd respyyblikiinxinei seregyydei poziicii tahalaxii oroldoo. Zurgaan xynde ba 11 xyngen batareinuudai xabaadalgataigaar, arteleeriiin şangaxan beledxelei hyyleer, 16 tomo taankanuud respyyblikiinxinei poziica teeşe dobtolozo orohon baina. Respyyblikiin arteleeri bolbol yimyyleeşenei zurgaan taankii buudaza halgahan baina. Udaanъ, „Jynkers" tiipiin zurgaan boombodoxo samoliooduudai tuhalamzaar, itaaliiin xehegyyd dobtolozo orohonş haa, respyyblikiinxinei pylemioodoi homondo dairagda a, xuuşan poziicodoo suxarihan baina.

Main 7-noi yder, yimyyleeşed ba interveentnyydei aviaaca froontiin byxii yçaastoguudta edibxiteigeer daindа xabaadaa. Daisadai samoliooduud bolbol respyyblikiinxidei ara talii buudahan ba grazdaan zoniii buudahan baina.

Main 8-da yimyyleeşed, arteleeri ba aviaaciin tuhalamzaar, Bermeeo rajoondo şine ataaka xehen baina. Respyyblikiinxin Solъjuuve xadiin rajoondo byxeli ydertөө dailaldaa xa. Respyyblikiinxin jixenxidee amzaltatai koontrataakanuudii xedeg baina.

Santandeerei froont. Ispaaniiin dalain floodoi ba aviaaciin miniisterstviin medeesehenei johoor xadaa, main 6-nai yder respyyblikiinxinei samolioduudai gurban eskadriili bolbol Byrgoos proviinciin baruun xoito xubi deere yimyyleeşenei poziicii boombodobo. Tereenhee gadana, Kalъryeloos de Brisiia, Kampinoos deere baigaa yimyyleeşenei poziicanuud, myn Santandeer oşohon xargii deere baigaa yimyyleeşenei seregyyd boombodolgodo orohon baina.

Centraalin froont. Ispaaniiin dalain floodoi ba aviaaciin miniisterstviin medeesehenei johoor, main 7-noi yder yimyyleeşen bolbol Toleedohoo urdaxana baigaa zasagai seregei poziicii xyseteigeer ataakalba. Respyyblikiinxin ene ataakiiнь urdahaanъ soxizo, Arxeeshoo urdaxanuur şine poziico ezelebe. Respyyblikiinxinei samoliooduud Toleedodo oiroxon xargii deere yimyyleeşenei koloonnii ba 30 aşaanai maşiinanuudii boombodobo. Respyyblikiinxinei aviaaca

Odoo hajaxan Ameerikiin Nъjy-Ioork goorodto ton jixe antifaşiis demonstraaca bolbo. ZURAG DEERE: tere demonstraacada xabaadagşadai negen respyyblikiin ispaaniiin seregei foormotoi xubsaha ymedөd, şaarf deere „No passaran" (oroxogyi) geze bişeed jabana.

Badaxoos proviinca deere Meriidiin vokzaalii boombodohon baina.

Respyyblikiinxin main 8-da gurban yçaastog deere dobtolozo oroo. Xaraama goloi rajoondo respyyblikiinxin bolbol yimyyleeşenei poziicii Peralees teeşe şangaxanaar şaxahan baina. Respyyblikiinxin taankanuudai tuhalamzaar yimyyleeşenei xedexen okooponuudii ezelen abza, tedeniii kilomeetrhee ylyy gazarta gedergenъ suxariuulaa. Respyyblikiinxin bolbol Karabançeelъ deere yimyyleeşenei xeden bexizyylhen pyynktnyydii ezelebe.

Toleedohoo urdaxanuur respyyblikiinxin bolbol yimyyleeşenei ataakii gedergenъ soxizo, main 8-da koontr dobtolgodo orohon, Arxees huuriniii ezelhen baina. Respyyblikiinxinei aviaaca ene operaacada edibxitei xabaadaa.

Respyyblikiinxinei samoliooduud bolbol Talaveerahaa seregyydii ba seregei xeregselii şireze jabahan, yimyyleeşenei arban aşaanai maşiinanuudii Estremadyyra orohon xargii deere boombodobo. Xedii maşiinanuudanъ yi buta soxiuulza halgagdaa.

* *
*

Main 8-da respyyblikiinxinei eskadriili bolbol Meliilъje poortodo (Ispaaniiin Marokkoo) baigaa paroxoodii boombodobo. Yimyyleeşenei zeniit buugaar xedii şangaar buudaaşhaanъ,res pyyblikiinxinei samoliooduud baazadaa jamarşgyi hain busaba.

NIUUSA RA DIOO STAANCA OLDOBO

Valeensi, 9 (TASS). Salamaanka deere baigaa, yimyyleeşenei ştaabtai yrgelze bariŝaa xeze baihan, raadioo tunxagai niuusa raadioo staanca Tortoosa goorodto (Tarragoonai proviinca) oldobo. Eneentei xamta, xedexen xynyyd bariza tuşaagdahan baina. Edeenhee azalai anaarxo—sindikaliis nacionaalin konfederaaciin geşyynei belieedyyd oldohon baina.

ŞPIOONOI UURXAI ELIRYYLEGDEE

Valeensi. 9 (TASS). Respyyblikiin policia bolbol Pateerna (Valeensiin proviinca) deere ende hajaxan neegdehen seregei hurguulida şpioonoi uurxai eliryylegdee. Xeden niuurnuudii bariza tuşaaba. Ede tuşaagdagşadai dunda dalain Veedomstviin dooktor Lopees bii. Lopees ba tereenei taban axadyyner bolbol respyyblikiinxinei ongosonuudai jabadal tuxai medeenyydeer faşiistnuudai ştaabii xangadag baigaa. Tereenei axadyyner myn barigdaza tuşaagdaa.

SSSR-ei Arkomsoveedto

NALOOGAI ba MYNXELELGIIN APARAADII ŞINEDXEN EMXILELGE

„Myngen nalooguudii, mynxelelgiin tyleberinyydii ba natuur tuşaalgii aşaxa ba sug luulxa ujalgahaanъ somonoi soveeduudii syleөlexe tuxai". SSR Xolboonoi Centraalin Gyisedxexe Komiteed ba Aradai Komisaarnarai Soveedai 1937 onoi maart 21-ei togtooltoi daşaramduulan, naloogai ins peektornuud ba revizoornuud tuxai, mynxelelgiin inspeektornuud ba revizoornuud tuxai SSSR-ei Finaansiin Arkomaadai zoxioon xyrgehen zuramii SSR Xolboonoi Arkomsoveed batalaba.

NALOOGAI INSPEEKTERNYYD BA REVIZOORNUUD TUXAI

Rajoonuudai (goorodoi) finaansiin xeltes byride naloogai axalagşa inspeektereer tolgoiluulhan, naloogai inspeekce emxidxegdexe baina.

Soveed zasagta ynen bejee ygehen, poliitikan talaar beledxeltei, azal xydelmeri bytөөxe talaaraa şalgagdamal xynyydii naloogai axalagşa inspeekternyyd, naloogai yçaastoguudai inspeekternyyd ba naloogai inspeekternyydei tuhalagşadta tomiloxo baina.

Naloogai axalagşa inspeekternyyd bolbol rajoon (goorod) soogoo naloogai byxii xydelmeriii xytelberilexe, naloog tylegşedei ba tedenei olziin xemzeegei byridxelei, gyrenei ba niutagai naloog aşalga ba sugluulgiin, naloog tylegşedei gomodolii yzexe jabadalai ali tuxai zybөөr jabuulagdaza baihaniii şalgaxa yyrgenyydtei baina.

Naloog tylegşedii byridxexe, tedenei olziin xemzeeji şalgaxa, gyrenei ba niutagai nalooguudii aşaxa, naloog tylegşedei bolzor soogoo tyleze baihaniii xinaxa jabadalii naloogai yçaastoguudta daalgagdaxa baina.

Naloogai inspeekternyydei xydelmeriii xinaxa jabadalii naloogai revizoornuudta daalgagdaxa baina. Naloogai revizoornuud bolbol SSSR-ei Finaansiin Arkomaadai, Xolbooto respyyblikenyydei finaansiin Arkomaaduudai ypravleeninuudai dergede, avtonoomito respyyblikenyydei finaansiin arko maaduudai, mozonuudai, xizaar nuudai finaansiin xeltesyydei dergede baixa baina.

MYNXELELGIIN INSPEEKTERNYYD BA REVIZOORNUUD TUXAI

Rajoonuudai (gooroduudai) finaansiin xeltesyyd byride mynxelelgiin axalagşa inspeekter tyryytei, mynxelelgiin inspeekce emxidxegdexe baina. Rajoonuud byxen mynxelelgiin yçaastoguud bolon xubaagdaxa, ene yçaastog byridenъ mynxelelgiin inspeekternyyd tomilogdoxo baina. Edener bolbol өөhediingөө tusxaita rajoon ba yçaastog deere mynxelelgiin byxii xeregii tolgoilon jabuulxa baina. Mynxelelgiin revizoornuud bolbol mynxelelgiin inspeekternyydei xydelmeriii xinan xaraxa ujalgatai.

(TASS).

KINOO

„A L M A A S"

Ene fiilъm bolbol, 1930-aad onoi baidalii xaruulna.

Azerbaidzaanai negen niutagai hurguuliii ;erxilegşe, „tanai hurguuliin huralsal bolbosroloi xydelmeriiн haizaruulxa xeregte tuhalalsaxiinъ hurgagşa nyxer Almaas geşşe eligeegdexenъ" gehen bogonixon zaxiaa bişegii deede gazarhaa xylieeze abhan baiba. Bişeg abamsaaraa, hurgagşa basagan jireze, өөriin duraar, teniyyn baidagiim boliuulxanъ beze, baha xamag erte urdanaim bog burii maltaxa engilxenъ geze jixel duraa gutaza, „xeden olon zil soo bagşa jabahan namada jamar negen basagad-xyyged. jireze zaabarilaxa geeşe jamar jabadal geeşeb" g. m. ganirba.

Daruu nigtaxan zantai Almaas basagan tomilogdohon hurguulidaa xyrze jireed, anxanaigaa yderhөө exilze huralsal bolbosroloi xydelmeriii yndehөөrenъ şinedxen tabiba. Xydelmeriiingөө xyzyy soogoo jixe baihanş bolboliinъ, sagaa olood, niutagai zontoi, tedenei aza baidaltai tanilsadag ba eneniii ton şuxala geze toodog baigaa.

Xyntei tanilsaxa byriee, tedenei aza baidalda nyxerei xaluun zybşөөrel zaabariii ygeze, bolxo zergeerenъ tuhalalsaxii Almaas oroldodog baiba. Niutagai bajşuudta xobioor byd nexeze, xesyy xynde xydelmeriiin xoişolon-bejedee emgeg ybeşen olzo abhan ygeitei emegteişyyd, azalaigaa xesyy berxe, xyleheneigөө baga baihan tuxai Almaasda gomodoltoigoor xөөredegyyd baiba.

Xuuşanai mylzelte darlaltiin zanşal usadxagdaagyi gazar baina. Byd nexelgiin ar teelъ ene niutagta emxidxebel jixel xoxistoi bolxo hen baina geze Almaas dotoroo bodood, tere toironxi aktiivii emxidxen nege arteelъ togtoobo xa.

Darii şamdaza nexelgiin stanooguudii asaraad, edeniii, todxoxo ger baira xeregtei bolxodo, selieeniiin soveedai tyryylegşede xandaza tuhalsaza xamhalsaxii xelexedenъ, nege muu handarxai urdandaa hyme baihan şuluun ger zaaza ygexehөө bişe, jamarş tuha xyrgөөgyi, arteelъ bii bolhondo bişiixanş xyxixe a uşar gargaagyi.

Ene yjede bajaşuud, nojoduud bii xysejөө za za, zaluu hajiin arteel gixa geze zyhen byriin genyydii gargaza, x tariaaşaniii soveed xuu xoozoi urdahaa teme nomnodog, tuxirdag bai

Almaas, urdada ende edibxitei agranoomoi daisanda aluulhaniii sag ze hanaandaa bodozo j aad, өөrөө nelieedgyi zetei baidag baigaa. Bai hyni yderş ilgadgyi etegeed ba tedenei tuh: jireze zanadag zandaşad han. Olon hyni Almaas gyi xonoo, olon hyni hataigaa untaa. Iime x tai, ymөөrgegyi baidal handaa zaaxanş zorig gyi, hurguuliiingaa xyd hөө gaduur urda mete xydelmeriii erşemtei jab bajad nojodtoi şuud te jireedyi oiriin sagta z bejelyylxeb geze bata xai jababa.

„Xyygediimnei buzai jabadalda hurgana" g. sanda tuxiragdahan zo gajaa exenernyyd, A xara xoroor gyzerdeg Hurguuliii erxilegşe „eli basagan hurgagşiintnai gai jabadalhaa bolzo x xyygedee hurguulihaa abşaba" geze xudal me Azerbajdzaanai gegeer komaadta eligeexe jym.

Arteeliiin geşyyd b şaxuu daisanai agitaaca zo arteelъhaa garşaba. S soveed jamarş xemzee a kulaaguudtai nigta bai negen zorilgotoi jabuul baiba.

Iigeze baitar rajoonh xereg myrdexe komiisa buzagai xeregei boomi ze, Almaasta exilhen xysendenъ xyrgexe za berleze ygebe.

„Almaas" geze fiilъm kulaaguudii angişalan xa ba nelenxii deerei xoozoi azal bolgoxiin temeselde, paarti ba L komsomooloi xymyyzyyl mesegşedei xehen agı aşata xydelmeriii bar xaruulhan jixe maaster tөөgdehen fiilъm myn

D. L

Xariuusalgata red
G. BELЬGA

MYNӨӨDER

„PROGREES" KINOODO
Inaglal ba zөөy

„ERDEM" KINOODO
Almaas

MYNӨӨDER
OROS DRAAMIIN GYRENEI TEAA
A. S. Pyyşkin.
Gelъberiin xatan
(Oros xelen deere)
12 yzegdeltei
Zyxegei exilxenъ 8 ç. 30 m. Kaasaa yder: 11-hee 2 ç. 5-haa 9 ç. boltor

Noomer gargagşa D. Lubsaanov. Verstaalagşad—D. BALDAANOV ba C. DAMBAAJEV BMASSR-ei niut. azyil-iin tipografi Ypolglavli